

Magyarország Földrajza másképp – Egy oktatási segédanyag fejlesztése Magyarország Földrajzának tanításához

VARJAS JÁNOS¹, M. CSÁSZÁR ZSUZSANNA², PIRKHOFFER ERVIN²,
NAGYVÁRADI LÁSZLÓ², SZÁRAZ TAMÁS³, VATI TAMÁS⁴, FARSANG ANDREA⁵

¹ Pécsi Tudományegyetem, Földtudományi Doktori Iskola; PTE Gyakorló Általános Iskola és
Gimnázium Deák Ferenc Általános Iskolája, Pécs

² Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Földrajzi és Földtudományi Intézet,
Pécs

³ PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium Babits Mihály Gimnáziuma, Pécs

⁴ PTE Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium I. számú Általános Iskolája, Pécs

⁵ Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Természeti Földrajzi
és Geoinformatikai Tanszék, Szeged

E-mail: ¹varjas.janos21@gmail.com

Az iskolai földrajz alacsony óraszámai, valamint tananyagbősége miatt a hagyományos, frontális osztályszervezési módokkal történő, készség- és képességfejlesztésre kevesebb hangsúlyt helyező földrajztanítás van előtérben. Módszertani megújulásra van szükség, egy szemléletváltásra, mely nagyobb teret enged a modern tanítási módszerek felhasználásának. A leghatékonyabb tanítási eljárások megtalálásának érdekében jött létre az MTA-SZTE Földrajz Szakmódszertani Kutatócsoport, mely innovatív, segédanyagok kidolgozásán és kipróbálásán dolgozik. A kutatási projektben résztvevő több magyarországi egyetem (Szegedi Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem) és közoktatási intézmény tanárai a földrajz tanításban a 8-13. évfolyam számára készülő, interaktív feladatlapokat hozott létre, melyek Magyarország földrajzának tanítására koncentrálnak.

A munkalapok, és a hozzájuk tartozó munkafüzetek elkészítésekor a fő szempont az volt, hogy az eszközöket alkalmazó szaktanárok a jellemző tipikus természeti és társadalmi-gazdasági jelenségekről tanítsanak, segítve ezzel a diákok modellekben való gondolkodásának fejlődését. A munkalapok Magyarország földrajzán, egy-egy kiválasztott terület megismertetésén keresztül jelenítenek meg természeti és társadalmi tényezőket, ezek kapcsolódási rendszerét, összefonódását.

Az előadásban a Pécsi Tudományegyetem kutatói, illetve az egyetemmel együttműködő földrajztanárok által végzett munka kerül bemutatásra. A Pécsen dolgozó szakemberek részvételével elkészült munkalapok – többek között – Pécs, az Ormánság, illetve a Dunántúli-középhegység tanításával foglalkoznak. Olyan természet- és társadalomföldrajzi jelenségek megismerésére kerül sor bennük, mint például a természeti táj átformálása, ipari termelés átalakulásának társadalmi hatásai, illetve Magyarország energiaellátásának kérdései. A témák feldolgozása egymásra épülő feladatokkal történik, melyek a már említett, problémaközpontú, kompetenciafejlesztő megközelítést használják fel, segítve így a transzferálható tudás kialakítását.

Kulcsszavak (3-5 szó): MTA-SZTE Földrajz Szakmódszertani Kutatócsoport, Magyarország földrajzának tanítása, Oktatási segédanyag